

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument ze zasedání

A8-0169/2015

18.5.2015

ZPRÁVA

o cestě k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví:
akční plán EU
(2014/2151(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Pavel Svoboda

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ	16
STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ	21
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	27

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o cestě k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví: akční plán EU (2014/2151(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví¹,
- s ohledem na článek 17 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 386/2012 ze dne 19. dubna 2012, kterým se Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) svěřují úkoly související s prosazováním práv duševního vlastnictví, včetně sdružování zástupců veřejného a soukromého sektoru v podobě Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003,
- s ohledem na zprávu Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) a Evropského patentového úřadu (EPO) s názvem „Intellectual property rights intensive industries: contribution to economic performance and employment in the European Union“ (Odvětví intenzivně využívající práva duševního vlastnictví: přínos k hospodářské výkonnosti a zaměstnanosti v Evropské unii), která byla předložena v září 2013,
- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 25. června 2008 nazvané „Zelenou malým a středním podnikům – „Small Business Act“ pro Evropu“ (KOM(2008)0394),
- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 11. září 2009 nazvané „Posílení dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu“ (KOM(2009)0467),
- s ohledem na zprávu Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 22. prosince 2010 nazvanou „Uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví“ (KOM(2010)0779) a doprovodný pracovní dokument útvarů Komise³,

¹ Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45.

² Úř. věst. L 129, 16.5.2012, s. 1.

³ „Analýza uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví v členských státech“, SEK(2010)1589.

- s ohledem na souhrn reakcí na veřejnou konzultaci na téma „Občanskoprávní vymáhání práv duševního vlastnictví: veřejná konzultace týkající se účinnosti řízení a dostupnosti opatření“, který vypracovala Komise v červenci 2013¹,
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 1. července 2014 nazvané „Cesta k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví: akční plán EU“ (COM(2014)0392),
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 1. července 2014 nazvané „Obchod, růst a duševní vlastnictví – strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích“ (COM(2014)0389),
 - s ohledem na plán Komise vytvořit jednotný digitální trh EU a na usnesení Parlamentu ze dne 20. dubna 2012 o konkurenceschopném jednotném digitálním trhu²,
 - s ohledem na závěry zasedání Rady ve dnech 4.–5. prosince 2014 o prosazování práv duševního vlastnictví³,
 - s ohledem na usnesení Rady o akčním plánu EU v celní oblasti pro boj proti porušování práv duševního vlastnictví pro období let 2013 až 2017⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. září 2010 o dodržování práv duševního vlastnictví na vnitřním trhu⁵,
 - s ohledem na dopis Výboru pro právní záležitosti ze dne 24. března 2011 o zprávě o uplatňování směrnice 2004/48/ES,
 - s ohledem na článek 27 Všeobecné deklarace lidských práv, který stanoví, že každý má právo na ochranu morálních a materiálních zájmů, které vyplývají z jeho vědecké, literární nebo umělecké tvorby,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a Výboru pro kulturu a vzdělávání (A8-0169/2015),
- A. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva v článku 118 a Listina základních práv Evropské unie v článku 17 kladou na duševní vlastnictví obzvláštní důraz;
- B. vzhledem k tomu, že práva duševního vlastnictví patří k hybným silám inovace a tvořivosti a podstatně přispívají ke konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a kulturní

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2012/intellectual-property-rights/summary-of-responses_en.pdf.

² Přijaté texty, P7_TA(2012)0140

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15321-2014-INIT/cs/pdf>.

⁴ Úř. věst. C 80, 19.3.2013, s. 1.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2010)0340.

rozmanitosti; vzhledem k tomu, že pravost výrobku by neměla být vždy spojována s otázkami bezpečnosti a kvality výrobku a že dodržování práv duševního vlastnictví hraje významnou úlohu v souvislosti se zajišťováním zdraví a bezpečnosti spotřebitelů; vzhledem k tomu, že příjmy z padělání celkově přispívají k rozvoji černé ekonomiky a organizovaného zločinu;

- C. vzhledem k tomu, že se EU potýká s velkým počtem případů porušování práv duševního vlastnictví a že rozsah a finanční hodnota těchto porušení jsou znepokojivé, jak uvádí Komise ve své zprávě o uplatňování směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví (KOM(2010)0779); vzhledem k tomu, že tato čísla rovněž ilustrují přidanou hodnotu, kterou ve světové konkurenci představují práva duševního vlastnictví pro evropskou ekonomiku;
- D. vzhledem k tomu, že porušování práv duševního vlastnictví, do kterého spadá i padělání, brání růstu, tvorbě pracovních míst, inovacím a tvořivosti;
- E. vzhledem k tomu, že porušování práv duševního vlastnictví představuje pro evropské podniky morální i ekonomickou újmu a státům způsobuje vážné hospodářské ztráty a ztráty na daních;
- F. vzhledem k tomu, že z rozvoje digitální ekonomiky a jednotného digitálního trhu plyne požadavek na odpovídající ochranu práv duševního vlastnictví;
- G. vzhledem k tomu, že v důsledku prudkého rozvoje elektronického obchodu a činnosti on-line by se měl změnit způsob uvažování o dodržování práv duševního vlastnictví v digitálním prostředí, zejména protože přináší nové možnosti porušování, a to též vzhledem k novým vzorcům sociálního chování uživatelů;
- H. vzhledem k tomu, že Parlament bere se znepokojením na vědomí zjištění obsažené ve zprávě Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), že u početné menšiny Evropanů existuje určitá míra tolerance vůči myšlence, že porušování práv duševního vlastnictví by mohlo být považováno za přijatelné¹; vzhledem k tomu, že lidem chybí odpovídající znalosti o sociálním a kulturním významu ochrany práv duševního vlastnictví a o činnostech považovaných za jejich porušování a že zejména mladí Evropané si nejsou dostatečně vědomi možných dopadů porušování práv duševního vlastnictví na hospodářství a společnost v EU a na všeobecnou bezpečnost občanů; vzhledem k tomu, že je nutné a vhodné zahájit odpovídající kampaně ke zvyšování povědomí a informovanosti uživatelů;
- I. vzhledem k tomu, že je třeba zvýšit úsilí v boji proti nezákonnému obchodu s padělaným zbožím, a vzhledem k tomu, že by nikdo neměl mít z porušování práv duševního vlastnictví zisk;
- J. vzhledem k tomu, že prosazování práva je s ohledem na jeho předvídatelnost nezbytné a že je mimořádně důležité nalézt účinné, přiměřené a odrazující prostředky k přeshraničnímu vymáhání práv duševního vlastnictví;

¹ Viz zprávu úřadu OHIM nazvanou „Evropští občané a duševní vlastnictví: vnímání, informovanost a chování“, listopad 2013.

- K. vzhledem k tomu, že porušování práv duševního vlastnictví má obzvláštní dopad na malé a střední podniky, včetně podnikatelských služeb, a může vést ke ztrátě trhů a úpadku;
- L. vzhledem k tomu, že s ohledem na dodržování práv duševního vlastnictví je zásadní brát v potaz mezinárodní hlediska, protože toto porušování je celosvětovým jevem;
- M. vzhledem k tomu, že při přijímání politických opatření proti porušování práv duševního vlastnictví by mělo být bráno v potaz jak on-line, tak off-line porušování;
1. vítá sdělení Komise ze dne 1. července 2014, v němž je představen akční plán týkající se dodržování práv duševního vlastnictví; podporuje přístup Komise k dodržování práv duševního vlastnictví, který vychází z preventivních kroků a politických nástrojů, jejichž záměrem je připravit porušovatele práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku o zisky a ztížit jim uvádění zboží, které tato práva porušuje, na trh;
 2. zdůrazňuje, že za prosazování práv duševního vlastnictví zodpovídají primárně veřejné orgány členských států;
 3. zdůrazňuje, že akční plán by měl především zajistit účinné prosazování práv duševního vlastnictví založené na důkazech, které má klíčovou úlohu při podněcování inovací, tvořivosti konkurenceschopnosti, růstu a kulturní rozmanitosti; poznamenává, že opatření přijímaná za účelem prosazování práv duševního vlastnictví by měla být založena na přesných a spolehlivých údajích;
 4. zdůrazňuje, že v době finanční krize, kdy dochází k významným škrtům ve finanční podpoře odvětví kultury, jsou práva duševního vlastnictví často jedním z hlavních zdrojů příjmu jednotlivých tvůrců; zdůrazňuje proto, že zásadním prvkem akčního plánu EU by mělo být zajištění spravedlivé odměny pro tvůrce;
 5. domnívá se, že v zájmu inovací, tvořivosti a konkurenceschopnosti je zásadní, aby byla opatření na ochranu práv duševního vlastnictví transparentní a aby veřejnost i všichni ostatní dotčení aktéři měli neomezený přístup ke všem informacím;
 6. je si vědom toho, že prosazování práv duševního vlastnictví nejen přispívá k tvorbě pracovních míst a k růstu v rámci celé Unie, ale je současně i základním předpokladem řádného fungování jednotného trhu, zejména s ohledem na takové faktory, jako je podíl na HDP EU, zaměstnanost a škála průmyslových odvětví, která mají z práv duševního vlastnictví prospěch a využívají je, a hraje klíčovou úlohu při podněcování inovací, tvořivosti, konkurenceschopnosti a kulturní rozmanitosti;
 7. zdůrazňuje, že práva duševního vlastnictví jsou zárukou tvořivosti, inovací a konkurenceschopnosti zejména kulturního a tvůrčího odvětví, avšak také jiných odvětví, jak zdůraznila Komise ve svém sdělení nazvaném „Za obnovu evropského průmyslu“; vyzývá Komisi, aby nadále zohledňovala práva duševního vlastnictví jako faktor konkurenceschopnosti evropské ekonomiky;
 8. zdůrazňuje, že práva duševního vlastnictví nejsou pouze autorská práva, ale zahrnují mimo jiné i ochranné známky a patenty, a že všechna jsou zásadně důležitá pro hodnotu

evropského zboží a služeb;

9. poznamenává, že kulturní a tvůrčí odvětví, která často intenzivně využívají práv duševního vlastnictví, tvoří podle Komise až 4,5 % HDP a vytvářejí až 8,5 milionu pracovních míst v EU a nejsou podstatná pouze z hlediska kulturní rozmanitosti, ale také proto, že významně přispívají k sociálnímu a hospodářskému rozvoji;

Zapojení všech aktérů v dodavatelském řetězci on-line i off-line

10. domnívá se, že všichni aktéři v dodavatelském řetězci jsou povinni bojovat proti porušování práv duševního vlastnictví a měli by být do tohoto procesu zapojeni; zdůrazňuje, že přístup zapojující všechny aktéry by měl být vytvořen jak v on-line, tak off-line prostředí; domnívá se, že aby se to setkalo s úspěchem, musí být základní práva vyvážená, neboť opatření, která mají dopad na základní práva, nemohou komerční subjekty přijímat dobrovolně, ale musejí mít právní základ a být předmětem soudního dohledu;
11. zdůrazňuje, že zapojení on-line aktérů do opatření k boji proti porušování práv duševního vlastnictví musí odpovídat zásadám stanoveným ve směrnici 2000/31/ES (směrnice o elektronickém obchodu) a Listině základních práv Evropské unie;
12. konstatuje, že s padělky fyzického zboží porušujícími práva duševního vlastnictví se stále více obchoduje na internetových tržištích, kde jsou orgány členských států schopny kontrolovat prodej pouze v omezené míře; zdůrazňuje, že do veškerého úsilí o prosazování práv duševního vlastnictví, včetně snah o odstranění padělaného zboží a zákazu činnosti těchto prodejců na jejich stránkách, je třeba zapojovat majitele internetových obchodních platforem;
13. zdůrazňuje, že je důležité zajistit uplatňování náležitě péče v dodavatelském řetězci, včetně digitálního dodavatelského řetězce a jeho veškerých klíčových aktérů a hospodářských subjektů, jako jsou tvůrci, umělci a nositelé práv, producenti, zprostředkovatelé, poskytovatelé internetových služeb, internetové prodejní platformy, koneční uživatelé a veřejné orgány;
14. domnívá se, že uplatňování náležitě péče v celém dodavatelském řetězci, zvýšený dozor nad trhem a sdílení informací mezi celními orgány by zlepšilo stav podnikatelského prostředí a přispělo k předcházení tomu, aby se dostávalo na trh zboží a služby porušující práva duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že by měl být řádně posouzen poměr nákladů a přínosů a účinnost veškerých systémů kvalitativního auditu předtím, než jsou zavedeny, a v tomto ohledu by měla být značná pozornost věnována podpoře pro malé a střední podniky;
15. dále bere na vědomí návrhy týkající se konzultací se všemi příslušnými zúčastněnými stranami ohledně uplatňování systému náležitě péče EU v dodavatelských řetězcích, včetně poskytovatelů platebních služeb, jehož cílem by mělo být zabránit porušování práv duševního vlastnictví, a žádá, aby výsledky těchto konzultací a dobrovolného systému náležitě péče EU byly Parlamentu předkládány každý rok, a nikoli jednou za dva roky;

16. vyzývá Komisi, aby všechny konzultace se zainteresovanými stranami vedla transparentně a včas a aby zajistila, že výsledky konzultací budou hodnoceny po stránce kvalitativní i kvantitativní a že budou se zainteresovanými stranami, včetně Parlamentu a dalších institucí EU, sdíleny;
17. zdůrazňuje, že v zájmu boje proti porušování práv duševního vlastnictví jsou důležité dohody založené na odvětvovém přístupu a příručky osvědčených postupů; vyzývá hospodářské subjekty působící v tomto odvětví, aby si vyměňovaly informace o platformách umožňujících přístup k obsahu, který porušuje práva duševního vlastnictví, a aby přijaly jednotná přiměřená opatření ke snížení příjmů z takových obsahů či platform; poznamenává, že mezi taková opatření by nemělo patřit blokování internetových stránek, které nebylo nařízeno soudem;
18. zdůrazňuje, že platformy na ukládání či výměnu dat („cyberlocker“) představují jedno z hlavních center porušování práv duševního vlastnictví, z něhož jim nepřímo plyne příjem prostřednictvím reklamy nebo předplatného;
19. vítá přístup, který připravuje porušovatele práv duševního vlastnictví o zisky prostřednictvím dohod mezi držiteli práv a jejich partnery; podporuje vypracování memorand o porozumění jakožto právně nevynutitelných opatření k boji proti padělání a pirátství a podporuje myšlenku dalšího rozvoje takových opatření mezi zúčastněnými subjekty; v tomto ohledu Komise doporučuje, aby vypracovala studii věnovanou tomu, jak tyto padělatelské operace křížově financují své činnosti (prodej padělaných produktů a poskytování nezákonného obsahu);
20. připomíná, že od května 2011 existuje memorandum o porozumění týkající se prodeje padělaného zboží přes internet, a vyzývá Komisi, aby vyhodnotila výsledky jeho provádění a podala Parlamentu zprávu;
21. je přesvědčen, že by Komise rovněž měla zvážit účinnost stávajících iniciativ a možná opatření do budoucna s cílem řešit porušování práv duševního vlastnictví s ohledem na úlohu zprostředkovatelů;
22. zdůrazňuje, že zejména v kulturním a tvůrčím odvětví by měla být podporována spolupráce mezi držiteli práv, autory, provozovateli platform, zprostředkovateli a konečnými spotřebiteli, ale i na základě autoregulace, která by vedla k včasnému odhalení porušování práv duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že účinnost takové autoregulace musí být Komisí v blízké době přezkoumána a že mohou být zapotřebí další legislativní opatření;
23. zdůrazňuje, že poskytovatelé platebních služeb by měli být v kulturním a tvůrčím prostředí zapojeni do dialogu s cílem snížit zisky z porušování práv duševního vlastnictví v digitálním prostředí;
24. připomíná, že činnost související s porušováním práv duševního vlastnictví v mezinárodním měřítku se prolíná s organizovanou trestnou činností a že za účelem ochrany zájmů spotřebitelů a celistvosti dodavatelského řetězce je velmi důležité přijít s koordinovaným řešením na evropské úrovni, posílit audit a současně uplatňovat zásadu „sledování toku peněz“;

Povědomí spotřebitelů a jejich informování

25. vítá přístup Komise spočívající v přípravě cílených kampaní ke zvyšování povědomí; domnívá se, že je nezbytné, aby všichni rozuměli konkrétním důsledkům porušování práv duševního vlastnictví pro společnost jako celek i pro jednotlivé občany; domnívá se, že spotřebitelé by měli být lépe informováni o tom, v čem porušování práv duševního vlastnictví spočívá, a co se zbožím a obsahem, jejichž práva jsou chráněna, lze nebo nelze dělat; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále vytvářely akce ke zvyšování povědomí zaměřené na konkrétní publikum a příslušné trhy;
26. doporučuje provedení širší informační kampaně zacílené na držitele práv duševního vlastnictví a na platformu orgánů vymáhání, aby měli držitelé práv aktivnější úlohu v hájení svých práv v celé Evropské unii, a to prostřednictvím databáze pro účely vymáhání integrované do zabezpečené sítě generálního ředitelství pro daně a celní unii; vyzývá k rozsáhlejší a rychlejší integraci s policejními orgány a dalšími celními orgány v různých zemích světa, aby se vymáhání práv duševního vlastnictví zlepšilo;
27. trvá na tom, že je třeba obracet se konkrétněji na mladou generaci, a to prostřednictvím odpovídajících kampaní ke zvyšování povědomí, a to s vědomím, že – jak vyplývá z nedávné studie o vnímání duševního vlastnictví – tato generace zpochybňuje práva duševního vlastnictví nejvíce;
28. zdůrazňuje význam iniciativ směřujících k hodnocení a sledování vývoje znalostí, chápání i vnímání duševního vlastnictví ze strany mladých, a to s cílem porozumět lépe jejich potřebám a definovat nejvhodnější kroky, které by měly být podniknuty;
29. vítá především úsilí, které vyvíjí Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví působící v rámci Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) za účelem zvýšení informovanosti spotřebitelů o výhodách spojených s volbou výrobků, u nichž byla dodržena práva duševního vlastnictví, a usnadnění přístupu k těmto výrobkům;
30. rovněž se domnívá, že spotřebitelé by měli být lépe schopni rozeznat nabídky porušující práva duševního vlastnictví, aby se mohli rozhodnout, že daný nákup neuskuteční; vyjadřuje politování nad tím, že akční plán Komise neobsahuje žádné opatření věnované zlepšení schopnosti spotřebitelů rozeznat zboží a obsahy, jež porušují práva duševního vlastnictví; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále uvažovaly o vytvoření specifických nástrojů a pokynů a zavedly přezkum na základě důkazů a případný harmonizovaný systém postupů oznamování / odstraňování nezákonného zboží a obsahů, aby spotřebitelé a podniky mohli v případě, že jsou uvedeni v omyl, jednat stejným způsobem, který mohou využít pro ohlašování nežádoucího obsahu, a to na základě zkušeností, které získala Komise a Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví, zejména pokud jde o sdílení osvědčených postupů;
31. poznamenává, že systém pro hlášení a odstraňování obsahu porušujícího práva duševního vlastnictví založený současně na jediné URL adrese, má praktická omezení s ohledem na rychlost, při níž může být dotčený obsah opět dostupný; vyzývá tedy hospodářské subjekty působící v tomto odvětví, aby se zamyslely nad tím, jak v dlouhodobém horizontu zvýšit účinnost systému pro hlášení a odstraňování obsahu;

32. zdůrazňuje, že všichni aktéři zapojení do distribučního řetězce by měli spolupracovat na vypracování informačních kampaní, jež by spotřebitelům poskytly informace o jejich právech a povinnostech a současně by jim umožnily jednoduchý přístup k tvůrčímu obsahu a jeho využívání;
33. má za to, že větší transparentnosti a lepší informovanosti lze dosáhnout pouze prostřednictvím spolupráce významných aktérů v oblasti internetu, kteří šíří obsahy chráněné právy duševního vlastnictví, a že je tedy třeba u nich vzbudit zájem o transparentnost a oběh informací;
34. trvá na tom, že je třeba iniciativy a kampaně ve všech členských státech koordinovat, aby se zabránilo zdvojení práce a zajistila se soudržnost a účinnost;
35. vyzývá orgány členských států k zajištění toho, aby zboží, které porušuje práva duševního vlastnictví a představuje bezpečnostní riziko, bylo zahrnuto do oznamování v rámci systému rychlého varování (RAPEX) bez ohledu na to, zda je toto zboží v daném členském státě v prodeji legálně, či nelegálně;

Vývoj nových obchodních modelů

36. domnívá se, že kvůli nedostatečné informovanosti spotřebitelů o zákonných nabídkách a někdy obtížně dostupným či nákladným dodávkám produktů a obsahů, které neporušují práva duševního vlastnictví, je v některých odvětvích obtížné spotřebitele odrazovat od nákupu nezákonného zboží a používání nezákonného obsahu; zastává názor, že v této oblasti je nutno dosáhnout dalšího pokroku, a opakuje svůj požadavek, aby Komise a členské státy vyvíjely větší tlak na průmyslová odvětví, aby ve všech členských státech vytvářela zákonné nabídky, jež budou rozmanité a přitažlivé, a spotřebitelé tak mohli skutečně v plné šíři nakupovat zákonné zboží a používat zákonné obsahy;
37. zdůrazňuje nezbytnost komplexnějšího přístupu se zaměřením na uspokojování spotřebitelské poptávky cestou zvyšování dostupnosti a spotřeby inovativních a cenově přijatelných legálních nabídek založeného na obchodních modelech uzpůsobených prostředí internetu, které umožní odstranit překážky, vytvořit skutečně evropský jednotný digitální trh a udrží rovnováhu mezi právy spotřebitelů a ochranou inovátorů a tvůrců;
38. domnívá se, že jedním ze způsobů, jak posílit práva duševního vlastnictví, by mohlo být rozvíjení inovativních obchodních modelů; dále zdůrazňuje, že zlepšování a neustálé přizpůsobování těchto modelů technologickému pokroku by mělo být pro některá průmyslová odvětví přehodnoceno;

Zaměření na malé a střední podniky

39. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit občanskoprávní postupy prosazování práv duševního vlastnictví pro malé a střední podniky a jednotlivé tvůrce, neboť hrají klíčovou úlohu v tvůrčím a kulturním odvětví a často nemají možnost prosadit svá práva kvůli složitosti, nákladnosti a délce takových postupů;

40. vítá úmysl Komise podporovat malé a střední podniky při vymáhání svých práv duševního vlastnictví cestou zlepšování dostupných občanskoprávních způsobů nápravy, aby bylo možno lépe bojovat se zneužíváním trhu ze strany větších konkurentů, a zejména dále posoudit potřeby malých a středních podniků s ohledem na budoucí opatření EU;
41. vítá rozhodnutí uvedené ve sdělení Komise ze dne 1. července 2014 o akčním plánu EU, a konkrétněji v něm obsaženou akci 4, která byla zaměřena na zlepšení občanskoprávních postupů prosazování práv duševního vlastnictví v případě malých a středních podniků, zejména pokud jde o žalobní nároky s nízkou hodnotou, a případná opatření v této oblasti;
42. zdůrazňuje, že pro malé a střední podniky mají zásadní význam jasné a zvladatelné struktury pro vymáhání jejich práv duševního vlastnictví;
43. vyzývá Komisi, aby zajistila, že veškerá přijatá opatření budou mít omezený dopad, pokud jde o zátěž a náklady malých a středních podniků; zejména Komisi vyzývá, aby dále posoudila, jak by se mohly malé a střední podniky podílet na systémech kvalitativního auditu, a určila, jaká konkrétní opatření ve prospěch malých a středních podniků by mohla být za tímto účelem přijata;
44. trvá na tom, že při navrhování právních předpisů je třeba brát ohled na malé a střední podniky, a opakuje, že by se vždy měla uplatňovat zásada „zelenou malým a středním podnikům“;
45. zdůrazňuje význam přístupu k soudnictví a nákladové účinnosti soudních řízení, zvláště pro malé a střední podniky, a vyzývá k rozvoji mediačních služeb a jiných systémů alternativního řešení sporů mezi podniky v oblasti práv duševního vlastnictví;
46. zdůrazňuje, že je důležité pravidelně provádět analýzu faktorů, které vedou MSP k tomu, že se rozhodnou, nebo nerozhodnou využívat svá práva duševního vlastnictví, aby tak bylo zjištěno, kde lze dosáhnout zlepšení, ať už jde o inovativní MSP, nebo o ty, které se potýkají s problémy, zejména pokud jde o výkon jejich práv duševního vlastnictví;
47. očekává, že do konce roku 2015 obdrží informace o stávajících vnitrostátních iniciativách zaměřených na prosazování práv duševního vlastnictví podle občanského práva v případě malých a středních podniků; vítá připravovanou zelenou knihu o potřebě budoucích opatření Unie, která budou vycházet z osvědčených postupů zjištěných ve vnitrostátně financovaných režimech na pomoc malým a středním podnikům při prosazování jejich práv duševního vlastnictví;

Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví

48. vyjadřuje uspokojení ohledně rozvoje činností Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví jako užitečného nástroje podporujícího úvahy tvůrců politik a nástroje pro shromažďování a výměnu údajů a informací o všech formách porušování práv duševního vlastnictví;

49. zdůrazňuje, že povinnost úřadu OHIM získávat od průmyslu údaje dokládající porušování práv duševního vlastnictví a poskytovat spolehlivé údaje a analýzy týkající se skutečného dopadu porušování na hospodářské subjekty by měla být součástí desetibodového akčního plánu a měla by se stát základem pro další činnost v nejvíce dotčených odvětvích; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby vylepšila informační nástroj proti padělání ACIST vytvořený úřadem OHIM tak, aby poskytoval informace o padělcích a zajistil, aby padělané zboží nekupovali veřejní zadavatelé;
50. zdůrazňuje, že k dosažení smysluplného prosazování práv duševního vlastnictví je třeba, aby byly dostupné a přístupné veškeré informace o druhu práv duševního vlastnictví (např. patent, ochranná známka a autorské právo), o který se v konkrétní situaci jedná, jeho platnosti a totožnosti vlastníků – v případě digitálních souborů i ve formě metadat;
51. vyzývá Komisi, aby plně využila údaje shromážděné střediskem a výsledky jeho činnosti a vyvodila závěry a navrhla řešení ke zlepšení vymáhání práv duševního vlastnictví, které by používali tvůrci politik; žádá Komisi, aby o této otázce podávala Parlamentu v pravidelných intervalech zprávy;
52. poznamenává, že zásadní význam má vzdělávání, v jehož rámci se na vnitrostátní úrovni rozvíjí prosazování práv duševního vlastnictví v jednotlivých odvětvích, a významnou úlohu bude hrát také středisko, které bude pomáhat se školením příslušných orgánů členských států a se sdílením osvědčených postupů, a to zejména podporou digitálně dostupných hospodárných kampaní a jejich koordinací s příslušnými agenturami a orgány;

Odborná skupina Komise v oblasti vymáhání práv duševního vlastnictví

53. vítá, že Komise zřídila skupinu odborníků v oblasti vymáhání práv duševního vlastnictví, a žádá Komisi, aby byl Parlament, a v případě potřeby také Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví, výrazněji zapojen do práce této skupiny a aby byl zejména vyzván k vyslání odborníků, kteří by se účastnili jejích schůzí;

Vývoj právního rámce

54. vítá zveřejnění zprávy Komise o uplatňování směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví¹, přičemž konstatuje, že v některých ohledech lze činit pouze omezené závěry vzhledem k pozdnímu provedení této směrnice v některých členských státech; vyzývá Komisi, aby poskytla další analýzu dopadu této směrnice, zejména pokud jde o inovace a rozvoj informační společnosti, jak je požadováno v čl. 18 odst. 1 a k čemuž vyzýval Parlament ve svém usnesení ze dne 22. září 2010; připomíná však, že Komise identifikovala řadu dalších aspektů vymáhání práv duševního vlastnictví, jako je role zprostředkovatelů v boji s porušováním práv, která by se mohla ukázat jako užitečná také v boji se zneužíváním;
55. bere na vědomí zprávu Komise, která uvádí, že směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví v určitých hlediscích zaostává za digitálním věkem a nestačí k boji proti

¹ KOM(2010) 779.

porušování práv on-line; vyzývá Komisi, aby předložila podrobné hodnocení omezení stávajícího právního rámce, pokud jde o činnosti on-line, a aby v případě potřeby předložila návrhy na přizpůsobení právního rámce EU prostředí internetu; trvá na tom, aby byla u těchto případných návrhů provedena podrobná studie dopadů;

56. bere na vědomí zjištění, že v důsledku odchylného výkladu některých ustanovení směrnice existují rozdíly v jejím uplatňování v členských státech, a vyzývá Komisi, aby přijala opatření k nápravě problémů, které byly touto zprávou zjištěny, včetně dalšího vyjasnění směrnice;
57. opětovně vyzývá k vypracování strategie v oblasti práv duševního vlastnictví, včetně komplexního právního rámce k boji proti porušování práv duševního vlastnictví uzpůsobeného prostředí on-line, a to za úplného dodržení základních práv a svobod, zaručení spravedlivého procesu, proporcionality a ochrany údajů; má za to, že je nezbytně nutná právní ochrana nových výtvorů, neboť to povzbudí investice a povede k dalším inovacím;
58. zdůrazňuje, že právní předpisy týkající se práv duševního vlastnictví musí odrážet vývoj digitálního věku a zohledňovat on-line prostředí a různé způsoby distribuce, což zaručí vyvážený přístup zastupující zájmy všech zúčastněných stran a zejména spotřebitelů a jejich právo na přístup k obsahu a zároveň podpoří evropské umělce, tvůrce a inovace;
59. opakuje, že je zapotřebí moderní a uživatelsky příznivý rámec autorského práva podporující hospodářskou soutěž, který by rovněž podporoval kreativitu a inovace tím, že by vynálezům a tvůrcům zaručoval bezpečné, dostačující a chráněné prostředí;
60. zdůrazňuje, že kulturní a tvůrčí odvětví Evropské unie jsou hybnou silou sociálního a hospodářského rozvoje, jakož i tvorby pracovních míst v Evropě, přičemž připomíná, že významný přínos k hospodářskému růstu, inovacím a tvorbě pracovních míst v Unii mají také tvůrce, návrháři a instituce, které pracují na základě výjimek a omezení autorského práva; zdůrazňuje, že veškerá legislativní iniciativa v oblasti modernizace autorského práva by měla být založena na nezávislých průkazných poznatcích týkajících se dopadu na růst a pracovní místa, zejména pokud jde o MSP v kulturním a tvůrčím odvětví, přístupu k vědě a ke kultuře a jejich potenciálních nákladů a přínosů;

Mezinárodní dodavatelské řetězce a úloha celní a mezinárodní spolupráce

61. zdůrazňuje, že celní orgány a mezinárodní spolupráce v oblasti cel hrají důležitou úlohu v boji proti porušování práv duševního vlastnictví při přeshraničním obchodování, a zdůrazňuje, že je třeba podporovat a usnadňovat vzájemnou spolupráci celních orgánů vyjasněním operačních pravidel, a to zejména s tím cílem, aby tato spolupráce umožňovala účinný výkon kontroly zboží, které je převáženo přes území EU;
62. vyzývá Komisi, aby při provádění akčního plánu pro vymáhání práv duševního vlastnictví zohledňovala související iniciativy, zvláště akční plán EU v celní oblasti pro boj proti porušování práv duševního vlastnictví a strategii ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích;
63. vyzývá ke zvýšenému dohledu nad trhem, řízení rizik a sdílení informací mezi celními

orgány o problémech, které vyvstaly v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví na celnicích, například se skladováním a likvidací zboží porušujícího práva duševního vlastnictví;

64. zdůrazňuje, že je důležitá úzká spolupráce, výměna informací a odpovídající odborná příprava celních orgánů, orgánů dozoru nad trhem a soudních orgánů;

Další otázky

65. zdůrazňuje zásadní úlohu, kterou hrají orgány veřejné správy na všech úrovních, včetně místní, regionální a celostátní, při zadávání veřejných zakázek a nakupování, a oceňuje, že Komise usiluje o vytvoření, propagaci a vydání příručky osvědčených postupů, jak na všech úrovních zabránit tomu, aby veřejné orgány nakupovaly padělané zboží;
66. vítá Komisi navrženou zelenou knihu, jež se zaměřuje na konzultace se zainteresovanými stranami ohledně dopadu systémů zpětného zúčtování a souvisejících systémů s cílem řešit porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku a vyhodnotit, zda je v této oblasti nezbytné přijmout konkrétnější opatření, jak pro režim on-line, tak i pro režim off-line; je přesvědčen, že zavedení práva na vrácení plateb za veškeré nákupy zboží v celé EU, které proběhly bez vědomí toho, že se jedná o padělky, by mohlo být pro spotřebitele přínosné a motivovalo by obchodníky k prověřování pravosti zboží před jeho uvedením do prodeje;
67. souhlasí s důrazem, který je v akčním plánu kladen na potřebu spolupráce s členskými státy, sdílení informací a osvědčených postupů a koordinace činností souvisejících s přeshraničním prosazováním práv;
68. zdůrazňuje, že mají-li se v Unii podněcovat inovace a konkurenceschopnost odvětví založených na znalostech takovým způsobem, který je slučitelný s právy duševního vlastnictví, je nezbytné podporovat otevřený výzkum a sdílení poznatků, které jsou také označovány jako klíčové prvky strategií Globální Evropa a Evropa 2020;
69. zdůrazňuje nezbytnost přesných systémů detekce, které by vedly k okamžitému ukončení činností porušujících práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku;
70. zdůrazňuje, že příjmy plynoucí z prosazování práv duševního vlastnictví představují důležitý zdroj vnějšího financování výzkumných projektů, a tím hnací sílu pro inovace, rozvoj a spolupráci mezi univerzitami a podniky;
71. žádá, aby byl akční plán proveden rychle, tak aby opatření potřebná na podporu práv duševního vlastnictví, zejména v kulturním a tvůrčím odvětví, mohla být v případě potřeby v nejbližší době přehodnocena s cílem zohledňovat skutečné potřeby;
72. vyzývá Komisi, aby provedla hodnocení provádění všech opatření představených v akčním plánu a nejpozději do července 2016 informovala o výsledku Parlament;

o

o o

73. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.

25.3.2015

STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

pro Výbor pro právní záležitosti

Cesta k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví: akční plán EU 2014/2151(INI)

Navrhovatelka: Catherine Stihler

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. je si vědom toho, že prosazování práv duševního vlastnictví nejen přispívá k tvorbě pracovních míst a k růstu v rámci celé Unie, ale je současně i základním předpokladem řádného fungování jednotného trhu, zejména s ohledem na takové faktory, jako je podíl na HDP EU, zaměstnanost a škála průmyslových odvětví, která mají z práv duševního vlastnictví prospěch a využívají je, a hraje klíčovou úlohu při podněcování inovací, kreativity, konkurenceschopnosti a kulturní rozmanitosti;
2. zdůrazňuje, že práva duševního vlastnictví nejsou pouze autorská práva, ale zahrnují mimo jiné i ochranné známky a patenty, a že všechna jsou zásadně důležitá pro hodnotu evropského zboží a služeb;
3. vítá akční plán Komise, který se zaměřuje na prosazování práv, když mimo jiné zavádí přístup „sledování toku peněz“, který má zajistit, aby cílem byli ti, kteří práva duševního vlastnictví nejvíce porušují, především v komerčním měřítku, a aby právě oni byli finančně postiženi; zdůrazňuje, že za prosazování práv duševního vlastnictví zodpovídají primárně veřejné orgány členských států;
4. zdůrazňuje, že je nutné, aby opatření Komise zaměřená na prosazování práv duševního vlastnictví byla přizpůsobena růstu jednotného digitálního trhu a řešila digitální a fyzické porušování práv duševního vlastnictví stejnou měrou; konstatuje, že s padělky fyzického zboží porušujícími práva duševního vlastnictví se stále více obchoduje na internetových tržištích, kde jsou orgány členských států schopny kontrolovat prodej pouze v omezené míře; zdůrazňuje, že do veškerého úsilí o prosazování práv duševního vlastnictví, včetně snah o odstranění padělaného zboží a zákazu činnosti těchto prodejců na jejich stránkách, je třeba zapojovat majitele internetových obchodních platforem;

5. připomíná, že od května 2011 existuje memorandum o porozumění týkající se prodeje padělaného zboží přes internet, a vyzývá Komisi, aby vyhodnotila výsledky jeho provádění a podala Parlamentu zprávu;
6. uznává důležitost dobrovolných memorand o porozumění, která zavádí pevné zásady dohodnuté v rámci dialogů zainteresovaných stran, neboť tato memoranda přispívají k omezení porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku, k nimž dochází v internetovém prostředí, a očekává pravidelné hodnocení úspěšnosti dobrovolných opatření;
7. zdůrazňuje, že je nutné stanovit pro tyto dohody měřítka výkonnosti, aby bylo možné měřit jejich účinnost a pravidelně informovat evropské občany;
8. je přesvědčen, že by Komise rovněž měla zvážit účinnost stávajících iniciativ a možná opatření do budoucna s cílem řešit porušování práv duševního vlastnictví s ohledem na úlohu zprostředkovatelů;
9. zdůrazňuje, že výrobky porušující práva duševního vlastnictví neznamenají pouze přímou ztrátu příjmů pro legitimní podniky a evropské hospodářství, ale že také způsobují přímé a nepřímé ztráty pracovních míst, poškozují dobrou pověst a zvyšují náklady na prosazování práv, přičemž tyto výrobky jsou často spojeny s organizovanou trestnou činností a mimoto představují potenciální riziko pro zdraví a bezpečnost spotřebitelů, jimž mohou způsobit újmu; v této souvislosti zdůrazňuje, že kvalita a bezpečnost výrobků není automaticky spjata s pravostí výrobku a že situace ohledně práv duševního vlastnictví a jejich případného porušování se řídí jiným souborem pravidel než bezpečnost a kvalita spotřebního zboží;
10. oceňuje činnost Komise, která se prostřednictvím veřejných informačních kampaní a dalších nástrojů obrací na spotřebitele, zejména na mladší generaci, která si důsledky porušování těchto práv neuvědomuje, a vybízí Komisi a členské státy, aby dále rozvíjely opatření na zvyšování povědomí zaměřená na konkrétní cílové skupiny a příslušné trhy, například aby vytvořily on-line systém varování spotřebitelů; vítá především úsilí, které vyvíjí středisko působící v rámci Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) za účelem zvýšení informovanosti spotřebitelů o výhodách spojených s volbou výrobků, u nichž byla dodržena práva duševního vlastnictví, a usnadnění přístupu k těmto výrobkům;
11. rovněž se domnívá, že spotřebitelé by měli být lépe schopni rozeznat nabídky porušující práva duševního vlastnictví, aby se mohli rozhodnout, že daný nákup neuskuteční; vyjadřuje politování nad tím, že akční plán Komise neobsahuje žádná opatření ke zlepšení schopnosti spotřebitelů rozeznat zboží a obsahy, které porušují práva duševního vlastnictví, a vyzývá Komisi, aby zvážila vytvoření zvláštních nástrojů, zejména pokud jde o sdílení ověřených postupů;
12. vyzývá orgány členských států k zajištění toho, aby zboží, které porušuje práva duševního vlastnictví a představuje bezpečnostní riziko, bylo zahrnuto do oznamování v rámci systému rychlého varování (RAPEX) bez ohledu na to, zda je toto zboží v daném členském státě v prodeji legálně, či nelegálně;

13. očekává, že do konce roku 2015 obdrží informace o stávajících vnitrostátních iniciativách zaměřených na prosazování práv duševního vlastnictví podle občanského práva v případě malých a středních podniků; vítá připravovanou zelenou knihu o potřebě budoucích opatření Unie, která budou vycházet z osvědčených postupů zjištěných ve vnitrostátně financovaných režimech na pomoc malým a středním podnikům při prosazování jejich práv duševního vlastnictví; vyzývá Komisi, aby při navrhování právních předpisů brala ohled na malé a střední podniky, a opakuje, že by měla být vždy uplatňována zásada „zelenou malým a středním podnikům“;
14. zdůrazňuje, že pro malé a střední podniky mají zásadní význam jasné a zvladatelné struktury pro vymáhání jejich práv duševního vlastnictví;
15. požaduje vytvoření mediačních služeb a jiných systémů alternativního řešení sporů v oblasti práv duševního vlastnictví, zejména pro malé a střední podniky;
16. vítá Komisi navrženou zelenou knihu, jež se zaměřuje na konzultace se zainteresovanými stranami ohledně dopadu systémů zpětného zúčtování a souvisejících systémů a jež by mohla přispět k řešení porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku a pomoci vyhodnotit, zda je v této oblasti nezbytné přijmout konkrétnější opatření, jak pro režim on-line, tak i pro režim off-line; je přesvědčen, že zavedení práva na vrácení plateb za veškeré nákupy zboží v celé EU, které proběhly bez vědomí toho, že se jedná o padělky, by mohlo být pro spotřebitele přínosné a motivovalo by obchodníky k prověřování pravosti zboží před jeho uvedením do prodeje;
17. souhlasí s důrazem, který je v akčním plánu kladen na potřebu spolupráce s členskými státy, sdílení informací a osvědčených postupů a koordinace činností souvisejících s přeshraničním prosazováním práv; vítá ustavení skupiny odborníků z členských států pro prosazování práv duševního vlastnictví, neboť sdílení osvědčených postupů přispěje k vytváření politik a uskutečnění akčního plánu na základě údajů a poznatků, kterými přispějí jednotlivé členské státy a observatoř;
18. poznamenává, že zásadní význam má vzdělávání, v jehož rámci se na vnitrostátní úrovni rozvíjí prosazování práv duševního vlastnictví v jednotlivých odvětvích, a významnou úlohu bude tedy hrát také středisko působící v rámci úřadu OHIM, které bude pomáhat se školením příslušných orgánů členských států a se sdílením osvědčených postupů, a to zejména podporou digitálně dostupných hospodárných kampaní a jejich koordinací s příslušnými agenturami a orgány;
19. zdůrazňuje, že povinnost úřadu OHIM získávat od průmyslu údaje dokládající porušování práv duševního vlastnictví a poskytovat spolehlivé údaje a analýzy týkající se skutečného dopadu porušování na hospodářské subjekty by měla být součástí desetibodového akčního plánu a měla by se stát základem pro další činnost v nejméně dotčených odvětvích; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby vylepšila databázi ACIST vytvořenou úřadem OHIM tak, aby poskytovala informace o padělcích, a aby zajistila, že padělané zboží nebudou kupovat veřejní zadavatelé;
20. zdůrazňuje, že k dosažení smysluplného prosazování práv duševního vlastnictví je třeba, aby byly dostupné a přístupné úplné informace o druhu práv duševního vlastnictví (např. patent, ochranná známka a autorské právo), o který se v konkrétní situaci jedná, jeho

platnosti a totožnosti vlastníků – v případě digitálních souborů i ve formě metadat;

21. zdůrazňuje zásadní úlohu, kterou hrají orgány veřejné správy na všech úrovních, včetně místní, regionální a celostátní, při zadávání veřejných zakázek a nakupování, a oceňuje, že Komise usiluje o vytvoření, propagaci a vydání příručky osvědčených postupů, jak na všech úrovních zabránit tomu, aby veřejné orgány nakupovaly padělané zboží;
22. dále bere na vědomí návrhy týkající se konzultací se zainteresovanými stranami ohledně uplatňování systému náležité péče EU v dodavatelských řetězcích, včetně poskytovatelů platebních služeb, což by mělo zabránit porušování práv duševního vlastnictví, a žádá, aby výsledky těchto konzultací a dobrovolného systému náležité péče EU byly Parlamentu předkládány každý rok, a nikoli jednou za dva roky;
23. vítá jakoukoli případnou činnost týkající se náležité péče v dodavatelských řetězcích, která povede ke snížení počtu zboží porušujícího práva duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že tato činnost musí být ze své podstaty zaměřena na běžného obchodníka a že musí být pružná, aniž by docházelo k vytváření další administrativní zátěže, jelikož osoby dopouštějící se porušování práv duševního vlastnictví střídají výrobky, aby se vyhnuli kontrolám;
24. vyzývá Komisi, aby všechny konzultace se zainteresovanými stranami vedla transparentně a včas a aby zajistila, že výsledky konzultací budou hodnoceny po stránce kvalitativní i kvantitativní a že budou se zainteresovanými stranami, včetně Parlamentu a dalších institucí EU, sdíleny;
25. vyzývá Komisi, aby v případě, že po prvním zveřejnění zprávy o právech duševního vlastnictví v hospodářství EU, která má být vydávána jednou za rok, bude zjištěno, že dobrovolná opatření nefungují, předložila ve spolupráci se zainteresovanými stranami nezbytné návrhy;
26. zdůrazňuje, že právní předpisy týkající se práv duševního vlastnictví musí odrážet vývoj digitálního věku a zohledňovat on-line prostředí a různé způsoby distribuce, což zaručí vyvážený přístup zastupující zájmy všech zainteresovaných stran a zejména spotřebitelů a jejich právo na přístup k obsahu a zároveň podpoří evropské umělce, tvůrce a inovace;
27. zastává názor, že prosazování práv duševního vlastnictví by mělo být uskutečňováno v plném souladu se zásadou proporcionality s cílem vyvážit práva vlastníků obsahu s právy uživatelů, která musí být v naprostém souladu s Listinou základních práv Evropské unie a s pravidly na ochranu údajů, zejména osobních údajů, respektování soukromí a s právem na přístup ke spravedlnosti.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	24.3.2015
Výsledek konečného hlasování	+ : 33 - : 1 0 : 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Roberta Metsola, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Norbert Lins, Andrey Novakov

5.3.2015

STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ

pro Výbor pro právní záležitosti

k „Cestě k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví:
akčnímu plánu EU“
(2014/2151(INI))

Navrhovatelka: Silvia Costa

NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá akční plán EU o prosazování práv duševního vlastnictví a za důležité pokládá (a tedy i podporuje) zejména uplatňování náležité péče v dodavatelském řetězci, přístup zaměřený na „sledování toku peněz“, zlepšení občanskoprávních postupů prosazování práv duševního vlastnictví v případě malých a středních podniků, cíleně zaměřenou komunikační kampaň a zaměření se na porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku;
2. žádá, aby byl akční plán proveden rychle, tak aby bylo možné v případě potřeby včas přizpůsobit nezbytná opatření na podporu práv duševního vlastnictví, zejména v kulturním a tvůrčím odvětví;
3. zdůrazňuje, že akční plán by měl především zajistit účinné prosazování práv duševního vlastnictví založené na důkazech, které má klíčovou úlohu při podněcování inovací, kreativity, konkurenceschopnosti, růstu a kulturní rozmanitosti; poznamenává, že opatření přijímaná za účelem prosazování práv duševního vlastnictví by měla být založena na přesných a spolehlivých údajích;
4. poznamenává, že zatímco existující údaje o počtu a druhu práv duševního vlastnictví lze poměrně snadno shromáždit a analyzovat, studie o závažnosti a míře porušování práv duševního vlastnictví a jejich souvislosti s trestnou činností byly mnohem náročnější; zdůrazňuje tedy důležitou úlohu, kterou hraje Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví tím, že poskytuje údaje, nástroje a databáze na podporu boje proti porušování práv duševního vlastnictví;

5. poznamenává, že kulturní a tvůrčí odvětví, která často intenzivně využívají práv duševního vlastnictví, tvoří podle Komise až 4,5 % HDP a vytvářejí až 8,5 milionu pracovních míst v EU a nejsou podstatné pouze z hlediska kulturní rozmanitosti, ale také proto, že významně přispívají k sociálnímu a hospodářskému rozvoji;
6. zdůrazňuje, že v době finanční krize, kdy jsou finanční prostředky na kulturu výrazně omezovány, představuje odměna vyplácená na základě práv duševního vlastnictví často primární zdroj příjmu umělců a tvůrců; zdůrazňuje proto, že dosažení a zajištění spravedlivého odměňování umělců, tvůrců a nositelů práv by mělo být jedním z klíčových cílů akčního plánu;
7. zdůrazňuje, že je důležité zajistit uplatňování náležité péče v dodavatelském řetězci, včetně digitálního dodavatelského řetězce a jeho veškerých klíčových aktérů a hospodářských subjektů, jako jsou tvůrci, umělci a nositelé práv, producenti, zprostředkovatelé, poskytovatelé internetových služeb, internetové prodejní platformy, koneční uživatelé a veřejné orgány;
8. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit občanskoprávní postupy prosazování práv duševního vlastnictví pro malé a střední podniky a jednotlivé tvůrce, neboť hrají klíčovou úlohu v tvůrčím a kulturním odvětví a často nemají možnost prosadit svá práva kvůli složitosti, nákladnosti a délce takových postupů;
9. podporuje zahájení cílených komunikačních kampaní na zvýšení informovanosti o hospodářských a případných zdravotních a bezpečnostních rizicích, jež souvisejí s porušováním práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku, zejména v rámci mladé generace vyrůstající v digitální éře;
10. poznamenává, že při předcházení porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku je rovněž důležité rozšířit legální nabídku pestrého kulturního a tvůrčího digitálního obsahu a zvýšit jeho dostupnost; vyzývá za tímto účelem Komisi, aby přijala opatření na podporu těchto snah a aby propagovala investice do nových konkurenceschopných obchodních modelů, které by rozšířily legální nabídku tvůrčího a kulturního obsahu a obnovily důvěru spotřebitelů v digitálním prostředí;
11. zdůrazňuje, že zejména v kulturním a tvůrčím odvětví by měla být podporována spolupráce, mimo jiné na základě autoregulace, mezi držiteli práv, autory, provozovateli platform, zprostředkovateli a konečnými spotřebiteli, která by vedla k včasnému odhalení porušování práv duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že účinnost takové autoregulace musí být Komisí v blízké době přezkoumána a že mohou být zapotřebí další legislativní opatření k dohledu nad ní;
12. zdůrazňuje, že poskytovatelé platebních služeb by měli být v kulturním a tvůrčím prostředí zapojeni do dialogu s cílem snížit zisky z porušování práv duševního vlastnictví v digitálním prostředí;
13. poznamenává, že systém pro hlášení a odstraňování obsahu porušujícího práva duševního vlastnictví založený současně na jediné URL adrese, má praktická omezení s ohledem na rychlost, při níž může být dotčený obsah opět dostupný; vyzývá tedy hospodářské subjekty působící v tomto odvětví, aby se zamyslely nad tím, jak v dlouhodobém

horizontu zvýšit účinnost systému pro hlášení a odstraňování obsahu;

14. poznamenává, že v členských státech, ve kterých zákon umožňuje blokování internetových stránek dovolujících porušování práv duševního vlastnictví na základě rozhodnutí soudu, má toto opatření z dlouhodobého hlediska praktická omezení;
15. poznamenává, že jsou-li práva duševního vlastnictví porušována ze strany veřejnosti, děje se tak často proto, že najít požadovaný obsah, který by byl dostupný legálně, je těžké nebo nemožné; žádá tedy, aby byla vytvořena široká a uživatelsky příznivá legální nabídka a aby s ní byla veřejnost seznámena;
16. zdůrazňuje nezbytnost komplexnějšího přístupu se zaměřením na uspokojování spotřebitelské poptávky cestou zvyšování dostupnosti a spotřeby inovativní a cenově přijatelné legální nabídky založené na obchodních modelech uzpůsobených prostředí internetu, které umožní odstranit překážky, jež brání vytvoření skutečně evropského jednotného digitálního trhu, a který udrží rovnováhu mezi právy spotřebitelů a ochranou inovátorů a tvůrců;
17. zdůrazňuje, že v zájmu inovací, kreativity a konkurenceschopnosti je zásadní dosáhnout smysluplného prosazování práv duševního vlastnictví prostřednictvím zcela transparentního, komplexního, vyváženého a flexibilního systému, který dokáže rychle reagovat na měnící se výzvy, jimž čelí znalostní ekonomika EU v digitální éře;
18. bere na vědomí nezbytnost stabilního a harmonizovaného rámce k prosazování práv duševního vlastnictví a připomíná, že stávající právní rámec není překážkou pro rozvoj systémů poskytování licencí pro více území; vybízí za tímto účelem Komisi, aby vzala na vědomí jednotný evropský patent a stávající revizi nařízení o ochranné známce a rovněž velkou roztržičnost kulturních a tvůrčích trhů podél kulturních a jazykových hranic;
19. zdůrazňuje, že všichni aktéři zapojení do distribučního řetězce by měli spolupracovat na vypracování informačních kampaní, jež by spotřebitelům umožnily přístup k informacím o jejich právech a povinnostech a současně by jim umožnily jednoduchý přístup k tvůrčímu obsahu a jeho využívání;
20. opakuje, že je zapotřebí moderní a uživatelsky příznivý rámec autorského práva podporující hospodářskou soutěž, který by rovněž podporoval kreativitu a inovace tím, že by vynálezům a tvůrcům zaručoval bezpečné, dostačující a chráněné prostředí;
21. domnívá se, že uplatňování účinných opatření proti veškerým formám porušování práv duševního vlastnictví, které by zohledňovalo dnešní digitální svět a různé prostředky distribuce a práva držitelů a současně zajišťovalo rovnováhu mezi veškerými příslušnými zájmy a právy spotřebitelů a které by jim umožňovalo snadný přístup k co nejbohatšímu výběru legálního obsahu, pouze přispěje k hospodářskému rozvoji a růstu, ale i k zaměstnanosti a vytváření blahobytu;
22. zdůrazňuje zejména skutečnost, že k dosažení smysluplného vymáhání práv duševního vlastnictví je třeba, aby úplné informace jasně specifikovaly také příslušný druh práv duševního vlastnictví (např. patent, ochranná známka, autorské právo), totožnost vlastníků a případně platnost těchto práv;

23. zdůrazňuje, že mají-li se v Unii podněcovat inovace a konkurenceschopnost odvětví založených na znalostech takovým způsobem, který je slučitelný s právy duševního vlastnictví, je nezbytné podporovat otevřený výzkum a sdílení poznatků, které jsou také označovány jako klíčové prvky strategií Globální Evropa a Evropa 2020;
24. zdůrazňuje nezbytnost přesných systémů detekce, které by vedly k okamžitému ukončení činností porušujících práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku;
25. zdůrazňuje, že příjmy plynoucí z prosazování práv duševního vlastnictví představují důležitý zdroj vnějšího financování výzkumných projektů, a tím hnací sílu pro inovace, rozvoj a spolupráci mezi univerzitami a podniky;
26. zdůrazňuje, že v zájmu boje proti porušování práv duševního vlastnictví jsou důležité dohody založené na odvětvovém přístupu a příručky osvědčených postupů; vyzývá hospodářské subjekty působící v tomto odvětví, aby si vyměňovaly informace o platformách umožňujících přístup k obsahu, který porušuje práva duševního vlastnictví, a aby přijaly jednotná přiměřená opatření ke snížení příjmů z takových obsahů či platforem; poznamenává, že mezi taková opatření by nemělo patřit blokování internetových stránek, které nebylo nařízeno soudem;
27. trvá na tom, aby byla přijata opatření k nápravě platforem, na něž měla nepříznivý finanční dopad opatření proti porušování práv duševního vlastnictví v komerčním měřítku, jež na základě výměny informací přijaly hospodářské subjekty působící v tomto odvětví;
28. poznamenává, že některé platformy na ukládání či výměnu dat („cyberlocker“) platí svým uživatelům na základě počtu zaregistrovaných stažených souborů, což představuje formu nabádání k šíření obsahu porušujícího práva duševního vlastnictví; vyzývá proto členské státy, aby přijaly vhodná opatření, jež by takovým praktikám zabránila;
29. zdůrazňuje, že tyto platformy představují jedno z hlavních center porušování práv duševního vlastnictví, z něhož jim nepřímo plyne příjem prostřednictvím reklamy nebo předplatného;
30. zdůrazňuje, že výrobky porušující práva duševního vlastnictví jsou nejen přímou příčinou ztráty příjmů legitimních podniků, ale také nepřímou příčinou ztrát pracovních míst, poškození jejich dobré pověsti a vyšších nákladů na vymáhání, přičemž tyto výrobky jsou často spojeny s trestnou činností a představují potenciální zdravotní a bezpečnostní rizika;
31. vybízí Komisi, aby v případě, kdy bude zjišťovat, zda je nezbytné, aby právní předpisy upravující vymáhání práv duševního vlastnictví byly přizpůsobeny digitálnímu věku, zajistila spravedlivou rovnováhu mezi veškerými klíčovými aktéry v dodavatelském řetězci a plně přitom dodržovala Listinu základních práv Evropské unie, konkrétně ochranu osobních údajů a respektování soukromého života, právo vlastnit majetek a právo na přístup ke spravedlnosti;
32. připomíná, že v rámci postupu konzultace o občanskoprávním prosazování práv duševního vlastnictví, který v letech 2012–2013 prováděla Komise, bylo identifikováno několik dalších závažných skutečností týkajících se prosazování práv duševního vlastnictví, které nejsou v akčním plánu zahrnuty, mimo jiné obtížnost rozpoznat

protiprávně jednající subjekty a údajně protiprávně jednající subjekty, úloha zprostředkovatelů pomáhajících v boji proti porušování práv duševního vlastnictví a udělování náhrad škod při sporech týkajících se práv duševního vlastnictví; v této souvislosti připomíná, že akční plán je pro zajištění prosazování práv duševního vlastnictví pouhým odrazovým můstkem;

33. vyzývá Komisi, aby zvážila veškeré možné způsoby, jak řešit prosazování práv duševního vlastnictví, včetně návrhu konkrétnějších legislativních opatření.
34. zdůrazňuje, že distribuce padělaného a pirátského zboží v posledních letech vzrostla, neboť toto zboží velmi snadno koluje na internetu; znovu potvrzuje význam vzdělávací kampaně Komise, která by zvýšila informovanost spotřebitelů, zaměstnanců, zákazníků a především mladých lidí a vysvětlila jim, jaké hospodářské a sociální škody způsobuje porušování práv duševního vlastnictví a poučila je o této skutečnosti;
35. připomíná, že činnost související s porušováním práv duševního vlastnictví v mezinárodním měřítku se prolíná s organizovanou trestnou činností a že za účelem ochrany zájmů spotřebitelů a celistvosti dodavatelského řetězce je velmi důležité přijít s koordinovaným řešením na evropské úrovni, posílit audit a současně uplatňovat zásadu ‚sledování toku peněz‘;
36. vyzývá Komisi, aby prozkoumala realizovatelnost evropské značky, podle níž by veřejnost poznala, které internetové stránky neporušují práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	26.2.2015
Výsledek konečného hlasování	+ : 20 - : 9 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Emmanouil Glezos, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Martin Sonneborn, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Dietmar Köster, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Martina Michels, Michel Reimon
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Marco Affronte, Julia Reda

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	7.5.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 19 -: 2 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Jean-Marie Cavada, Therese Comodini Cachia, Rosa Estaràs Ferragut, Laura Ferrara, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Dietmar Köster, António Marinho e Pinto, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Daniel Buda, Sergio Gaetano Cofferati, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Jytte Guteland, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Virginie Rozière, Cecilia Wikström
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Morten Messerschmidt